

Warszawa, dnia 15 marca 2021 r.

Poz. 270

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI¹⁾**

z dnia 2 marca 2021 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Cyfryzacji: *wz. M. Zagórski*

¹⁾ Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 1716).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Cyfryzacji
z dnia 2 marca 2021 r. (poz. 270)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „WYKORZYSTYWANIE STANDARDU WCAG (WEB CONTENT ACCESSIBILITY GUIDELINES) W TWORZENIU I DOSTOSOWYWANIU DOKUMENTÓW CYFROWYCH” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat jest ważny 5 lat.

W sytuacji przedłużania ważności certyfikatu stosuje się metodę analizy dowodów i deklaracji oraz wywiadu swobodnego (rozmowy z komisją).

Przedłużenie ważności certyfikatu wymaga przedstawienia dowodów na samodzielne stworzenie minimum 10 dokumentów cyfrowych w oparciu o standard WCAG w ciągu 5 lat od czasu uzyskania certyfikatu. Przeprowadzana jest również rozmowa z komisją walidacyjną dotycząca przedstawionych dowodów.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej (ewentualnie odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji)

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych” tworzy dokument cyfrowy lub go dostosowuje zgodnie ze standardem dostępności cyfrowej WCAG, lokalizuje problemy z dostępnością cyfrową i je likwiduje oraz ocenia potrzeby i oczekiwania osób, do których kierowane są dokumenty cyfrowe. Wykorzystuje przy tym znajomość standardu WCAG. Dobiera i korzysta z elementów oprogramowania wspierających dostępność, samodzielnie wyszukuje rozwiązania potencjalnych problemów oraz wykorzystuje i obsługuje technologie asystujące. Edytuje dokumenty w edytorach plików PDF, samodzielnie decyduje o doborze narzędzi walidujących dostępność cyfrową.

Zestaw 1. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG oraz przepisami i dobrymi praktykami w obszarze tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
1. Omawia specyfikę dostępności dokumentów cyfrowych dla osób ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> a) charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, intelektualną oraz osób starszych), b) wymienia i charakteryzuje narzędzia wspierające dostęp użytkowników ze szczególnymi potrzebami do dokumentów cyfrowych, c) wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp).
2. Omawia standard dostępności WCAG	<ul style="list-style-type: none"> a) omawia kryteria sukcesu standardu WCAG w zakresie percepcji, funkcjonalności, zrozumiałości i rzetelności, b) omawia kryteria sukcesu WCAG odnoszące się do dokumentów cyfrowych.
Zestaw 2. Tworzenie dokumentów w edytorach tekstowych, programach DTP, arkuszach kalkulacyjnych i programach do prezentacji multimedialnych zgodnie ze standardem WCAG	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
1. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych wspólne dla edytorów tekstowych i programów DTP	<ul style="list-style-type: none"> a) wstawia metadane dokumentów, b) dodaje elementy strukturalne dokumentu (nagłówki, listy numerowane i nienumerowane, tabele etc.), c) wstawia teksty alternatywne do elementów graficznych przenoszących znaczenie w warstwie semantycznej, d) wstawia alternatywy tekstowe dla złożonych elementów graficznych, tj. wykresów, map, diagramów, wzorów, schematów etc., e) wstawia etykiety odnośników/hiperłączy, unikając mało znaczących treści, f) ustala typografię dokumentu (czcionkę ekranową, jej minimalny rozmiar, odstępy etc.).
2. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych	<ul style="list-style-type: none"> a) wstawia poprawne treści w sekcji nagłówka i stopki strony dokumentów zgodne z WCAG, b) tworzy ręczne lub automatyczne zakładki dla dokumentów tego wymagających, c) określa parametry zapisu dokumentu do pliku PDF.
3. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w programach DTP	<ul style="list-style-type: none"> a) wstawia treści we wzorce stron zgodne ze standardem WCAG, b) ustala kolejność przetwarzania treści przez programy czytające, c) oznacza treści, które mają być przetwarzane w innym języku niż zdefiniowany język główny dokumentu, d) tworzy zakotwiczenia obiektów, np. dla przypisów dolnych, e) rozdziela ramki tekstowe dla złożonych list elementów, f) wstawia pola formularzy, określając ich typ oraz dodając etykiety tekstowe, g) oznacza wymagane do wypełnienia przez użytkownika pola formularzy.

<p>4. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w arkuszach kalkulacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) tworzy tytuł arkusza, b) używa narzędzi do utworzenia struktury tabeli, c) dodaje komórki nagłówkowe do tabel, d) tworzy regularne tabele, e) dodaje treści alternatywne do tabel, f) stosuje wyróżnienia elementów wykresów, g) dodaje etykiety tekstowe do wykresów.
<p>5. Tworzy dostępne elementy prezentacji multimedialnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) wybiera czcionki dla nagłówków i treści slajdów, b) ustala kolejność przetwarzania obiektów, c) dobiera sposób przewijania slajdów.
<p>Zestaw 3. Dostosowywanie dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych i programach DTP do standardu WCAG</p>	
<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>	
<p>1. Dostosowuje elementy strukturalne dokumentu w edytorach tekstowych i programach DTP</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) zmienia niepoprawne względem wymogów standardu WCAG elementy strukturalne dokumentu, b) dodaje brakujące elementy strukturalne dokumentu, c) usuwa puste paragrafy i elementy strukturalne o pustej treści, d) wprowadza modyfikację w hierarchii nagłówków.
<p>2. Dostosowuje graficznie dokument w edytorach tekstowych i programach DTP</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) zmienia typografię dokumentu zgodnie ze standardem WCAG, zachowując jego pierwotny layout, b) dodaje odstępy pionowe pomiędzy blokami tekstu (np. paragrafami), c) zmienia współczynnik kontrastu treści do tła na minimalny wymagany przez standard WCAG.
<p>3. Posługuje się programami umożliwiającymi zbadanie dostępności dokumentu cyfrowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) wymienia i omawia automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych, b) poprawia błędy wskazane przez automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych, c) porównuje minimalny współczynnik kontrastu pomiędzy treścią a tłem z wymaganiami standardu WCAG.
<p>4. Posługuje się programami asystującymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) wymienia programy asystujące wykorzystywane w różnych systemach operacyjnych desktopowych, b) wskazuje sposób poprawy treści dokumentu na podstawie błędów zidentyfikowanych w trakcie analizy dokumentu z wykorzystaniem programów asystujących, c) wskazuje elementy strukturalne wymagające poprawy, wykorzystując programy asystujące, d) wskazuje błędy w kolejności przetwarzania treści przez programy asystujące.

Zestaw 4. Modyfikowanie dokumentu w edytorach plików PDF zgodnie ze standardem WCAG	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
1. Poprawia metadane dokumentu PDF	<ul style="list-style-type: none"> a) wskazuje tytuł okna zgodny z dokumentem PDF, b) poprawia główny język dokumentu cyfrowego.
2. Edytuje strukturę plików PDF	<ul style="list-style-type: none"> a) edytuje strukturę znaczników, b) oznacza treści nieprzetwarzane przez aplikacje czytające, c) tworzy nowe odnośniki, d) definiuje język elementów treści.
3. Edytuje formularze zamieszczone w plikach PDF	<ul style="list-style-type: none"> a) tworzy etykiety tekstowe pól, b) definiuje wygląd pól formularzy na zgodny ze standardem WCAG, c) ustala format wprowadzanych danych do pól formularzy, d) wstawia podstawowe skrypty walidacyjne do pól formularzy.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się wyłącznie metody: test teoretyczny, zadanie praktyczne uzupełnione rozmową z komisją.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z minimum 2 członków, którzy spełniają następujące wymagania:

Przewodniczący komisji:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z dostępnością dokumentów cyfrowych,
- przeprowadził minimum 40 audytów dostępności dokumentów cyfrowych.

Wszyscy członkowie komisji walidacyjnej muszą:

- posiadać udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej,
- posiadać trzyletnie udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych (co najmniej 30 dokumentów cyfrowych) zgodnych z zasadami dostępności.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna obejmuje test teoretyczny z zakresu znajomości standardu WCAG (zestaw 01). Może być przeprowadzana elektronicznie (np. na platformie internetowej wyposażonej w moduł egzaminacyjny) lub papierowo. Każda wersja testu teoretycznego musi spełniać standardy dostępności.

Warunkiem przystąpienia do części praktycznej jest pozytywna weryfikacja części teoretycznej walidacji. Praktyczna część walidacji polega na wykonaniu zadań praktycznych obejmujących przygotowanie określonych dokumentów cyfrowych z uwzględnieniem standardu WCAG. Ocenie podlega efekt zadań praktycznych. Rozmowa z komisją walidacyjną odbywa się tuż po wykonaniu zadań praktycznych i je uzupełnia.

Praktyczną część walidacji przeprowadza się w pomieszczeniu wyposażonym w stanowisko komputerowe z systemem operacyjnym (np. Windows) i przeglądarkami internetowymi (np. Firefox, Chrome) oraz dostęp do połączenia internetowego i słuchawki. Niezbędny jest również dostęp do edytorów tekstu, programów DTP, arkuszy kalkulacyjnych, programów do tworzenia prezentacji multimedialnych, programów do edycji plików PDF oraz czytnika ekranu (program, z którego korzystają osoby niewidome i niedowidzące). Pomieszczenie egzaminacyjne powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych, a platforma internetowa spełniać obowiązujący standard WCAG na poziomie AA.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymagań dotyczących etapów identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Nie określa się warunków, jakie musi spełnić osoba przystępująca do walidacji.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.